

แบบ วจ-3
แบบฟอร์มรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ทะเบียนวิจัย 47 49 04 26 40000 138 201 03 11

ชื่อชุดโครงการ/โครงการวิจัย การจัดการดินที่เหมาะสมเพื่อปลูกสับปะรดในกลุ่มชุดดินที่ 44

ผู้รับผิดชอบ นางอโนชา เทพสุภรณ์กุล

กอง/สำนัก/เขต สำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

ผู้ร่วมดำเนินการ นายโสฬส แซ่ลิ้ม สำนักเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน

เริ่มต้นเดือน ตุลาคม พ.ศ.2546 สิ้นสุดเดือน กันยายน พ.ศ.2549

รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 36 เดือน

สถานที่ดำเนินการ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มชุดดิน 44 ชุดดินจันทึก

ชนิดพืช สับปะรด

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งสิ้น

ปีงบประมาณ	งบบุคลากร	งบดำเนินงาน	รวม
2547	-	180,000	180,000
2548	-	114,000	114,000
2549	-	90,000	90,000
รวม	-	384,000	384,000

แหล่งงบประมาณที่ใช้ งบประมาณของกรมฯ

พร้อมนี้ได้แนบรายละเอียดประกอบตามแบบฟอร์มที่กำหนดมาแล้ว

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ประธานคณะกรรมการการกลั่นกรองผลงานวิชาการของหน่วยงานต้นสังกัด

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ทะเบียนวิจัย	47 49 04 26 40000 138 201 03 11
ชื่อโครงการวิจัย	การจัดการดินที่เหมาะสมเพื่อปลูกสับปะรดในกลุ่มชุดดินที่ 44
กลุ่มชุดดินที่	44 ชุดดินจันทึก Chan Tuk series
สถานที่ดำเนินการ	แปลงเกษตรกรตำบลสามพระยา อำเภอสระอัม จังหวัดเพชรบุรี
ผู้ดำเนินการ	นางอโนชา เทพสุภรณ์กุล Mrs. Anocha Tepsupornkul
	นายโสฬส แซ่ลิ่ม Mr. Solod Sealim

บทคัดย่อ

การจัดการดินที่เหมาะสมเพื่อปลูกสับปะรดในกลุ่มชุดดินที่ 44 ได้ดำเนินการในพื้นที่แปลงเกษตรกรตำบลสามพระยา อำเภอสระอัม จังหวัดเพชรบุรี ในปี 2547-2549 ทำการทดลองในชุดดินจันทึก โดยวางแผนการทดลองแบบ Observation trial จำนวน 2 ซ้ำ 8 ดำรับการทดลอง ประกอบด้วย วิธีการควบคุม, ปุ๋ยตามค่าความต้องการการปุ๋ย, ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ, ถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่, ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน, ถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน, ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่ และปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน ผลการทดลอง พบว่า การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน เป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด สับปะรดมีการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุด จำนวน 8,348.73 กิโลกรัมต่อไร่ และมีรายได้สุทธิเฉลี่ยสูงสุดเป็นเงิน 5,644.87 บาทต่อไร่ ส่วนการใช้ถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน ให้ผลผลิตสับปะรดต่ำสุด จำนวน 6,807.42 กิโลกรัมต่อไร่ และมีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่ำสุดจำนวน 1,384.60 บาทต่อไร่ สำหรับการเปลี่ยนแปลงสมบัติของดินโดยรวม พบว่า ปริมาณอินทรีย์วัตถุลดลงยกเว้นในวิธีการที่มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยพืชสดจากถั่วพำ และปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน พบว่า ดินเป็นกรดเพิ่มขึ้นจากการทดลอง ส่วนปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ โพแทสเซียม แคลเซียม แมกนีเซียม และกำมะถัน มีค่าเฉลี่ยเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยจากก่อนการทดลอง

หลักการและเหตุผล

ในสภาพพื้นที่ดินมีปัญหา มีความเสื่อมโทรมของดินและมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ การฟื้นฟูและบูรณาการพื้นที่ดังกล่าว การใช้มาตรการปฏิบัติเพียงอย่างเดียวไม่สามารถปรับปรุงศักยภาพการผลิตของดินหรือคุณสมบัติของดินให้เห็นผลดีได้ในระยะสั้น จำเป็นต้องใช้เทคนิคอื่นๆ มาช่วยเสริมในการบูรณาการความอุดมสมบูรณ์ของดิน จะทำให้ดินมีความสามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น ยิ่งถ้ามีการผสมผสานและมีการจัดการดินและน้ำอย่างเหมาะสม ประสานกับแนวความคิดการเกษตรแบบยั่งยืน พอเพียง และความหลากหลายทางชีวภาพ มาปฏิบัติร่วมกันเพื่อการพัฒนาที่ดินซึ่งมีอยู่จำกัดน่าจะเป็นทางเลือกที่มีการยอมรับนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้อย่างกว้างขวาง นอกจากจะให้ผลดีในด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ยังเป็นการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย

อนึ่ง ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตของทรัพยากรดิน จำเป็นต้องทำการศึกษาวิจัยเพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพยากรดินแต่ละชนิด แต่ละกลุ่ม ทั้งกายภาพ คุณสมบัติทางเคมี และสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรดิน ตลอดจนปัญหาหรืออุปสรรคในการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินแต่ละชนิดหรือแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งกำหนดมาตรการและวิธีการในการพัฒนาปรับปรุง และอนุรักษ์ทรัพยากรเหล่านั้น เพื่อสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

สับปะรดเป็นพืชไม้ผลเศรษฐกิจส่งออกที่สำคัญของประเทศไทย มีปริมาณการผลิตและการส่งออกสูงเป็นอันดับหนึ่งของโลก คิดเป็นมูลค่าการส่งออกมากกว่าหนึ่งหมื่นล้านบาทต่อปี พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในภาคกลางและภาคตะวันออกซึ่งมีโรงงานอุตสาหกรรมรองรับอยู่ในพื้นที่ จึงทำให้เกษตรกรนิยมปลูกกันมาก สับปะรดเป็นพืชที่เจริญได้ดีในดินร่วน หรือดินร่วนปนทราย การระบายน้ำดี แต่การจัดการดินที่ไม่เหมาะสมทำให้ผลผลิตสับปะรดลดลงอย่างชัดเจน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การเพิ่มผลผลิตสับปะรดเกษตรกรจะต้องใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่ค่อนข้างสูง แต่ก็มีผลสูญเสียปุ๋ยเคมีไปกับการชะล้างพังทลายของดินมากเช่นกัน ดังนั้น การใช้ประโยชน์กลุ่มชุดดินที่มีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย ที่มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ และมีปัญหาการชะล้างพังทลายเพื่อการปลูกสับปะรด จำเป็นต้องมีการจัดการดินและพืชที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน เพิ่มผลผลิตและรักษาคุณภาพของสับปะรดตามที่ต้องการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการจัดการดินที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิตสับปะรดที่ปลูกในกลุ่มชุดดินที่ 44 จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางเคมีของดิน
3. เพื่อประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

การตรวจเอกสาร

ดินเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการผลิตในภาคการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับความอุดมสมบูรณ์ของดินเป็นส่วนที่สำคัญมากต่อการเจริญเติบโตของพืชทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพผลผลิต แต่สภาพปัญหาปัจจุบันของทรัพยากรดินที่พบในพื้นที่เกษตรกรรมส่วนใหญ่เป็นดินที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากการใช้พื้นที่ทำการเกษตรติดต่อกันเป็นเวลานาน และขาดการปรับปรุงบำรุงดินด้วยวิธีการที่เหมาะสมจึงก่อให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของดินตามมา ดินเสื่อมโทรมจัดอยู่ในจำพวกดินที่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์ ต้องมีการจัดการดินเป็นกรณีพิเศษกว่าดินทั่วไปจึงสามารถใช้ในการเพาะปลูกและให้ผลผลิตได้ดี สาเหตุที่ทำให้เกิดดินเสื่อมโทรมเนื่องจากปรากฏการณ์ธรรมชาติและปัจจัยที่เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง มีส่วนร่วมหรือกระตุ้นให้เกิดความเสื่อมโทรมเร็วยิ่งขึ้น (วินัส และคณะ, 2535)

กลุ่มชุดดินที่ 44 เป็นดินลึกถึงลึกมาก ลักษณะเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน ดินมีสีน้ำตาลปนเทาหรือน้ำตาลอ่อน ค่า pH อยู่ระหว่าง 5.5 – 7.0 ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติและความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำปัญหาและข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ของกลุ่มชุดดินนี้ เนื่องจากดินค่อนข้างเป็นทรายจัด ทำให้ความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ ดินจะแห้งจัดในช่วงฤดูแล้ง ขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก และมีปัญหาเกี่ยวกับน้ำขังและในบางพื้นที่ ได้แก่ ชุดดินจันทิก และน้ำพอง (กรมพัฒนาที่ดิน, 2541)

การใช้พืชบำรุงดินในรูปของปุ๋ยพืชสด เป็นวิธีการหนึ่งในการปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน พืชบำรุงดินมักเป็นพืชตระกูลถั่วเพราะสามารถตรึงไนโตรเจนจากอากาศมาสะสมไว้ที่ปมราก เมื่อสลายตัวจะปลดปล่อยไนโตรเจนที่สะสมไว้ลงสู่ดิน ทำให้ดินได้รับไนโตรเจนมากพอที่จะช่วยให้พืชดังกล่าวมีการเจริญเติบโตงอกงามและให้ผลผลิตสูง นอกจากนี้ยังช่วยในการแก้ไขและฟื้นฟูดินที่เสื่อมโทรมให้กลับมีความอุดมสมบูรณ์ (คณะกรรมการกำหนดมาตรการและจัดทำเอกสารอนุรักษ์ดินและน้ำและการจัดการดิน, 2540)

ถั่วพราง (*Canavalia ensiformis*) เป็นพืชล้มลุก ลำต้นเป็นพุ่ม สูงประมาณ 60-120 เซนติเมตร ขึ้นได้ในสภาพอากาศทั่วไป ชอบดินดอนการระบายน้ำดี ทนความแห้งแล้งได้ดี ถั่วพรางเหมาะสำหรับเป็นปุ๋ยพืชสดในสภาพดินดอนโดยปลูกในระบบพืชหมุนเวียน วิธีการปลูก หว่านหรือโรยเมล็ดในแปลงก่อนการปลูกพืชหลัก แล้วไถกลบเมื่ออายุ 60 วัน ให้น้ำหนักสดประมาณ 3 ตันต่อไร่ ให้นิโตรเจน 10 - 20 กิโลกรัมต่อไร่ (คณะกรรมการกำหนดมาตรการและจัดทำเอกสารอนุรักษ์ดินและน้ำ และการจัดการดิน, 2540)

ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หมายถึง ปุ๋ยอินทรีย์ในรูปของเหลวซึ่งได้จากการย่อยสลายวัสดุเหลือใช้จากพืชหรือสัตว์ลักษณะสด โดยอาศัยกิจกรรมของจุลินทรีย์ในสภาพที่ไม่มีออกซิเจนเป็นส่วนใหญ่ในการย่อยสลาย ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีลักษณะเป็นของเหลวสีน้ำตาลซึ่งประกอบไปด้วยกรดอินทรีย์และ

ฮอว์โมนหรือสารเสริมการเจริญเติบโตของพืชหลายชนิด สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ(กรมพัฒนาที่ดิน,2547)

สับปะรด เป็นไม้ผลเศรษฐกิจส่งออกที่สำคัญของประเทศไทย มีปริมาณการผลิตและการส่งออกคิดเป็นปริมาณมูลค่าการส่งออกมากกว่าหนึ่งหมื่นล้านบาทต่อปี สับปะรดเป็นพืชที่เจริญเติบโตได้ดีในดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย ที่มีการระบายน้ำดี ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง หรือมีปริมาณอินทรีย์วัตถุมากกว่า 1.5 เปอร์เซ็นต์ แต่สับปะรดเป็นพืชที่มีการออกดอกค่อนข้างช้า และไม่สม่ำเสมอ ซึ่งส่งผลกระทบไปถึงการเก็บผลผลิต (เกตุอร,2536)

ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ เริ่มต้นเดือน มิถุนายน 2547

สิ้นสุดเดือน กันยายน 2549

สถานที่ดำเนินการ 1. แปลงเกษตรกรตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
2. site characterization เป็นชุดดินจันทิก จัดเป็นดินลึกถึงลึกมาก ลักษณะเนื้อดินบนเป็นทรายหรือดินทรายปนดินร่วนตลอดหน้าตัดดิน สีน้ำตาลเข้มหรือน้ำตาลตอนบน ส่วนดินชั้นล่างมีสีน้ำตาลอ่อนหรือสีเทาปนชมพู ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงกรดเล็กน้อย มีค่า pH ระหว่าง 5.5 - 6.5 ความสามารถในการอุ้มน้ำและความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการ

อุปกรณ์ในการดำเนินการ

หน่อสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย

เมล็ดพันธุ์ถั่วพุ่ม

ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0

ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21

ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2

ปูนโดโลไมต์

ตาข่าย ไม้หลัก เชือก

ป้ายโครงการ และป้ายหลักแสดงตำแหน่งการทดลอง

เครื่องมือเก็บตัวอย่างดิน ถังพลาสติกใส่ดิน เทปวัดระยะ

วิธีการ

เป็นการศึกษาแนวทางการจัดการดินที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิตสับปะรดที่ปลูกในกลุ่มชุดดินที่ 44 โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยเคมี ผสมผสานใช้ร่วมกัน และการใช้ปูนเพื่อปรับค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน วางแผนการทดลองแบบ Observation trial จำนวน 2 ซ้ำ 8 ดำรับการทดลอง ดังนี้

ดำรับการทดลองที่ 1 วิธีการควบคุม(ไม่ใส่ปูน)

ดำรับการทดลองที่ 2 ปูน(ตามค่าความต้องการปูน)

ดำรับการทดลองที่ 3 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ (ไม่ใส่ปูน)

ดำรับการทดลองที่ 4 ถั่วพรี 10 กิโลกรัมต่อไร่

ดำรับการทดลองที่ 5 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน.

ดำรับการทดลองที่ 6 ถั่วพรี 10 กิโลกรัมต่อไร่+ปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน

ดำรับการทดลองที่ 7 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ถั่วพรี 10 กิโลกรัมต่อไร่

ดำรับการทดลองที่ 8 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. การเตรียมพื้นที่ คัดเลือกพื้นที่ตัวแทนกลุ่มชุดดินที่ 44 เก็บตัวอย่างดินก่อนการทดลองเพื่อหาอัตราปุ๋ยที่ใช้ แล้วทำการปรับพื้นที่ให้เหมาะสมสำหรับปลูกพืช เตรียมแปลงตามแผนการทดลอง แบ่งพื้นที่ออกเป็นแปลงย่อยขนาด 6.5 x 12 เมตร จำนวน 16 แปลง โดยมีระยะห่างระหว่างซ้ำและระหว่างแปลงย่อย 1 เมตร ดำรับการทดลองที่ 2 หว่านปูนโดโลไมต์ อัตรา 312 กิโลกรัมต่อไร่(ตามคำแนะนำความต้องการปูน) ในดำรับการทดลองที่ 2

2. การปลูกพืชตระกูลถั่ว ดำรับการทดลองที่ 4 6 และ 7 ปลูกถั่วพรีโดยโรยเมล็ดเป็นแถวใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ 10 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อถั่วพรีอายุ 50 วัน ทำการตัดในระดับติดพื้นดิน ซึ่งหาน้ำหนักสดและเก็บตัวอย่างนำมาอบหาน้ำหนักแห้ง และส่งวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหารหลักส่วนที่เหลือทำการไถกลบแปลง ปล่อยทิ้งไว้ให้ย่อยสลาย 15 วัน

3. การปลูกสับปะรด หลังการไถกลบปุ๋ยพืชสด 15 วัน ปลูกสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวียซึ่งเป็นสับปะรดส่งโรงงาน และนิยมปลูกกันในพื้นที่ ปลูกแบบแถวคู่ ระยะปลูกระหว่างต้น 30 เซนติเมตร ระยะระหว่างแถว 50 เซนติเมตร และระยะห่างระหว่างแถวคู่ 90 เซนติเมตร

4. การใส่ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 อัตรา 120 กิโลกรัมต่อไร่ ในดำรับการทดลองที่ 3

5. การใส่ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน ดำรับการทดลองที่ 5 และ 8 ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 อัตรา 45 กิโลกรัมต่อไร่ เป็นอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน และดำรับการทดลองที่ 6 ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 อัตรา 22.5 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งเป็นการใส่ปุ๋ยเคมีครึ่งหนึ่งของอัตราแนะนำตาม

ค่าวิเคราะห์ดิน(คำแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน แนะนำใส่ปุ๋ย N : P₂O₅ : K₂O อัตรา กิโลกรัมต่อไร่ = 20 : 0 : 0 กิโลกรัม)

6. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ทำการฉีดพ่นปุ๋ยอินทรีย์ที่หมักจากเปลือกสับปะรด ในอัตราส่วน เจือจางด้วยน้ำ 1 : 500 ในตำรับทดลองที่ 7 และ 8 โดยฉีดพ่นเดือนละครั้ง

การรวบรวมข้อมูล

1. บันทึกวันดำเนินการ เริ่มตั้งแต่เตรียมพื้นที่ การปลูกพืชตระกูลถั่ว การไถกลบปลูก สับปะรด การหยุดสารบังคับการออกดอก การเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 เดือนมิถุนายน 2547	เก็บตัวอย่างดิน เตรียมพื้นที่และปลูกถั่วพราง
1.2 เดือนกรกฎาคม 2547	ไถกลบถั่วพราง
1.3 เดือนสิงหาคม 2547	เตรียมดินและปลูกสับปะรด
1.4 เดือนกรกฎาคม 2548	หยุดสารบังคับการออกดอก
1.5 เดือนธันวาคม 2548	เริ่มเก็บผลผลิตสับปะรด

2. เก็บตัวอย่างดินก่อนการทดลอง เพื่อกำหนดหาอัตราปุ๋ยและปูนที่จะใช้และวิเคราะห์หา ค่า pH P K %OM และเก็บตัวอย่างดินเมื่อสิ้นสุดการทดลองเพื่อวิเคราะห์หา ค่า pH P K %OM

3. เก็บน้ำหนักสด น้ำหนักแห้งของถั่วพรางก่อนการไถกลบ

4. เก็บข้อมูลการเจริญเติบโตทางความสูง ความกว้างของใบ เมื่อสับปะรดเริ่มติดผล และ ก่อนเก็บผลผลิต

5. บันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่ายในการดำเนินงานแต่ละปี เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการคำนวณ ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลน้ำหนักสด น้ำหนักแห้งถั่วพราง การเจริญเติบโตทางความสูง ความกว้างของใบ ขนาดของผล และผลผลิตของสับปะรด เพื่อวิเคราะห์หาความแตกต่างทางสถิติในแต่ละ ตำรับการทดลอง และคำนวณผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ผลการทดลอง

จากการทดลองศึกษาการจัดการดินที่เหมาะสมกลุ่มชุดดินที่ 44 เพื่อปลูกสับปะรด โดย การใช้ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ และปุ๋ยเคมีตามความต้องการของดิน ผสมผสานใช้ร่วมกัน ดำเนินการระหว่างปี 2547 - 2549 รวม 3 ปี ได้ทำการรวบรวมข้อมูลถั่วพราง ซึ่งปลูกเป็นปุ๋ยพืชสด ปรับปรุงดินก่อนการปลูกสับปะรด ข้อมูลการเจริญเติบโตและผลผลิตของสับปะรด ปรากฏผล ดังนี้

น้ำหนักสดและน้ำหนักแห้งของถั่วพว้า

จากตารางที่ 1 แสดงน้ำหนักสดและน้ำหนักแห้งของถั่วพว้าที่ปลูกเป็นปุ๋ยพืชสดปรับปรุงดินในปีแรกก่อนการปลูกสับปะรด ในตำรับทดลองที่ 4 6 และตำรับทดลองที่ 8 จะพบว่า ถั่วพว้าให้น้ำหนักสดระหว่าง 424.83 - 544.82 กิโลกรัมต่อไร่ เฉลี่ย 489.17 กิโลกรัมต่อไร่ และมีน้ำหนักแห้งทั้ง 3 ตำรับทดลอง ระหว่าง 116.83 - 152.93 กิโลกรัมต่อไร่ เฉลี่ย 139.71 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งน้ำหนักที่ได้ในแต่ละตำรับทดลองค่อนข้างน้อยกว่าปกติ เนื่องจากประสบปัญหาความแห้งแล้งขาดน้ำในช่วงปลูกเป็นเวลานาน ทำให้การเจริญเติบโตไม่ดีเท่าที่ควร

ตารางที่ 1 น้ำหนักสดและน้ำหนักแห้งของถั่วพว้าแต่ละตำรับการทดลอง (กิโลกรัมต่อไร่)

ตำรับทดลอง	น้ำหนักสด	น้ำหนักแห้ง	% ความชื้น
ตำรับทดลองที่ 4	497.85	149.36	70.00
ตำรับทดลองที่ 6	544.82	152.93	71.30
ตำรับทดลองที่ 8	424.83	116.83	72.50
เฉลี่ย	489.17	139.71	71.27

การเจริญเติบโต และผลผลิตสับปะรด

ความสูง ทำการวัดความสูงของต้นสับปะรดก่อนการเก็บผลผลิตในฤดูปลูกที่ 1 พบว่าต้นสับปะรดแต่ละตำรับทดลองมีการเจริญเติบโตทางความสูงใกล้เคียงกันไม่แตกต่างทางสถิติ มีความสูงอยู่ระหว่าง 56.79 - 62.75 เซนติเมตร โดยตำรับทดลองที่ 7 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับการใช้ถั่วพว้า 10 กิโลกรัมต่อไร่ สับปะรดมีความสูงมากที่สุด 62.75 เซนติเมตร รองลงมาคือ ตำรับทดลองที่ 8 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน ตำรับทดลองที่ 4 การใช้ปุ๋ยพืชสดจากถั่วพว้า 10 กิโลกรัมต่อไร่ ตำรับทดลองที่ 2 การใส่ปุ๋ยตามค่าความต้องการปุ๋ย ตำรับทดลองที่ 5 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน และตำรับทดลองที่ 3 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำโดยไม่ใส่ปุ๋ย สับปะรด มีความสูงเฉลี่ย 59.83 59.50 58.25 57.66 และ 57.41 เซนติเมตร ตามลำดับ ขณะที่ตำรับทดลองที่ 1 วิธีการควบคุม สับปะรดมีความสูงต่ำสุด 56.75 เซนติเมตร (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 การเจริญเติบโตทางความสูงของสับปะรด (เซนติเมตร)

ดำรับการทดลอง	ความสูง(เซนติเมตร)
ดำรับทดลองที่ 1 วิธีการควบคุม(ไม่ใส่ปุ๋ย)	56.00 b
ดำรับทดลองที่ 2 ปุ๋ย(ตามค่าความต้องการปุ๋ย)	58.25 ab
ดำรับทดลองที่ 3 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ (ไม่ใส่ปุ๋ย)	57.41 ab
ดำรับทดลองที่ 4 ถั่วพรี 10 กิโลกรัมต่อไร่	59.50 ab
ดำรับทดลองที่ 5 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	57.67 ab
ดำรับทดลองที่ 6 ถั่วพรี 10 กิโลกรัมต่อไร่ + ปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	56.79 ab
ดำรับทดลองที่ 7 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ถั่วพรีอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่	62.75 a
ดำรับทดลองที่ 8 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ ตามค่าวิเคราะห์ดิน	59.83 ab
เฉลี่ย	58.53

cv = 4.3 %

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งที่ตามด้วยอักษรเดียวกันแสดงว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ
ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยการวิเคราะห์แบบ DMRT

ความกว้างของใบ วัดความกว้างของใบก่อนการเก็บผลผลิต พบว่า มีค่าใกล้เคียงกัน คือ มีความกว้างของใบแต่ละดำรับทดลอง ระหว่าง 3.87 - 4.67 เซนติเมตร โดยดำรับทดลองที่ 2 การใส่ปุ๋ย สับปะรดมีขนาดความกว้างของใบมากที่สุด 4.67 เซนติเมตร รองลงมาคือ ดำรับทดลองที่ 5 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน, ดำรับทดลองที่ 8 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน, ดำรับทดลองที่ 4 การใช้ถั่วพรีอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่, ดำรับทดลองที่ 7 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับถั่วพรีอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่, ดำรับทดลองที่ 6 การใช้ถั่วพรีร่วมกับปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน และดำรับทดลองที่ 3 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ มีขนาดความกว้างของใบ 4.55 4.53 4.47 4.42 4.16 และ 4.15 เซนติเมตรตามลำดับ ในขณะที่ดำรับทดลองที่ 1 วิธีการควบคุม มีขนาดความกว้างของใบสับปะรดน้อยที่สุด 3.87 เซนติเมตร (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยความกว้างของใบสับปรดก่อนเก็บผลผลิต (เซนติเมตร)

ตำรับการทดลอง	ความกว้างของใบ
ตำรับที่ 1 วิธีการควบคุม(ไม่ใส่ปุ๋ย)	3.87 b
ตำรับที่ 2 ปุ๋ย(ตามค่าความต้องการปุ๋ย)	4.67 a
ตำรับที่ 3 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ (ไม่ใส่ปุ๋ย)	4.15 ab
ตำรับที่ 4 ถั่วพรี 10 กิโลกรัมต่อไร่	4.47 ab
ตำรับที่ 5 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	4.55 ab
ตำรับที่ 6 ถั่วพรี 10 กิโลกรัมต่อไร่ + ปุ๋ยเคมี ½อัตราแนะนำ ตามค่าวิเคราะห์ดิน	4.16 ab
ตำรับที่ 7 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ถั่วพรี 10 กิโลกรัมต่อไร่	4.42 ab
ตำรับที่ 8 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	4.53 ab
เฉลี่ย	4.35

cv = 6.7 %

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งที่ตามด้วยอักษรเดียวกันแสดงว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยการวิเคราะห์แบบ DMRT

องค์ประกอบผลผลิตสับปรด

ทำการเก็บข้อมูลองค์ประกอบ ความยาวของผล เส้นผ่าศูนย์กลาง น้ำหนักต่อผล น้ำหนักลูกและน้ำหนักก้านเมื่อเก็บผลผลิตรุ่นที่ 1 ปรากฏผลดังนี้ คือ

ความยาวของผล พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 16.30 - 18.00 เซนติเมตร โดยตำรับทดลองที่ 8 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน มีความยาวของผลมากที่สุด 18.00 เซนติเมตร รองลงมาคือตำรับทดลองที่ 2 การใส่ปุ๋ยตามค่าความต้องการปุ๋ย ตำรับทดลองที่ 5 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน ตำรับทดลองที่ 7 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับถั่วพรีอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ ตำรับทดลองที่ 1 วิธีการควบคุม ตำรับทดลองที่ 4 การใช้ถั่วพรีอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ และตำรับทดลองที่ 3 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ มีความยาวของผลสับปรด 17.65 17.60 17.40 17.25 16.75 และ 16.70 เซนติเมตร ตามลำดับ ส่วนตำรับทดลองที่ 6 การใช้ถั่วพรี 10 กิโลกรัมต่อไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน มีความยาวของผลสับปรดน้อยที่สุด 16.30 เซนติเมตร (ตารางที่ 4)

เส้นผ่าศูนย์กลางของผลสับปรด มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 11.10-12.23 เซนติเมตร โดยตำรับทดลองที่ 8 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของผลมากที่สุด 12.23 เซนติเมตร รองลงมาคือ ตำรับทดลองที่ 5 การใช้ปุ๋ยเคมี

อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน ดำรับทดลองที่ 4 การใช้ถั่วพริ้วอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ ดำรับทดลองที่ 1 วิธีการควบคุม ดำรับทดลองที่ 7 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับถั่วพริ้วอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ ดำรับทดลองที่ 3 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ และดำรับทดลองที่ 2 การใส่ปูนตามค่าความต้องการปูน มีเส้นผ่าศูนย์กลางของผล 11.92 11.89 11.82 11.54 11.49 และ 11.38 เซนติเมตร ตามลำดับ สำหรับดำรับทดลองที่ 6 การใช้ถั่วพริ้วอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน มีเส้นผ่าศูนย์กลางของผลเฉลี่ย น้อยสุด 11.10 เซนติเมตร(ตารางที่ 4)

น้ำหนักต่อผล พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติในแต่ละดำรับทดลอง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.95 - 1.26 กิโลกรัมต่อผล โดยดำรับทดลองที่ 8 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดินมีน้ำหนักของผลสูงสุด 1.26 กิโลกรัมต่อผล รองลงมาคือดำรับทดลองที่ 5 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน ดำรับทดลองที่ 1 วิธีการควบคุม ดำรับทดลองที่ 7 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับถั่วพริ้วอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ ดำรับทดลองที่ 2 การใส่ปูนตามค่าความต้องการปูน ดำรับทดลองที่ 4 การใช้ถั่วพริ้วอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ และดำรับทดลองที่ 3 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ สับประสมมีน้ำหนักต่อผลใกล้เคียงกัน คือ 1.09 1.08 1.07 1.06 1.06 และ 1.02 กิโลกรัมต่อผล ตามลำดับ ส่วนดำรับที่ 6 การใช้ถั่วพริ้วอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน สับประสมมีน้ำหนักต่อผลต่ำสุด 0.95 กิโลกรัมต่อผล (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยความยาวผล เส้นผ่าศูนย์กลาง และน้ำหนักต่อผล

ดำรับการทดลอง	ความยาวผล (ซม.)	เส้นผ่าศูนย์กลาง (ซม.)	น้ำหนัก (กก.)
ดำรับที่ 1 วิธีการควบคุม(ไม่ใส่ปูน)	17.25 ab	11.82	1.08
ดำรับที่ 2 ปูน(ตามค่าความต้องการปูน)	17.65 ab	11.38	1.06
ดำรับที่ 3 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ (ไม่ใส่ปูน)	16.70 ab	11.49	1.02
ดำรับที่ 4 ถั่วพริ้ว 10 กิโลกรัมต่อไร่	16.75 ab	11.89	1.06
ดำรับที่ 5 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	17.60 ab	11.92	1.09
ดำรับที่ 6 ถั่วพริ้ว 10 กิโลกรัมต่อไร่ + ปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	16.30 b	11.10	0.95
ดำรับที่ 7 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ถั่วพริ้ว 10 กิโลกรัมต่อไร่	17.40 ab	11.54	1.07
ดำรับที่ 8 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ ตามค่าวิเคราะห์ดิน	18.00 a	12.23	1.26
เฉลี่ย	17.21	11.67	1.07
cv	4.4 %	6.4 %	11.7 %

น้ำหนักจุลกษัประด แต่ละตำรับทดลอง มีค่าอยู่ระหว่าง 70.0 - 100.0 กรัมต่อจุก โดยตำรับทดลองที่ 8 มีน้ำหนักจุกสูงสุด 100.0 กรัม ใกล้เคียงกับตำรับทดลองที่ 4 การใช้ถั่วพำอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ และตำรับที่ 3 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ มีน้ำหนักจุก 99.0 และ 98.5 กรัม ตามลำดับ ส่วนตำรับที่ 1 วิธีการควบคุม และตำรับที่ 5 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน มีน้ำหนักจุก 80.0 กรัม เท่ากัน ขณะที่ตำรับทดลองที่ 2 การใส่ปุ๋ยตามค่าความต้องการปุ๋ย ตำรับทดลองที่ 6 การใช้ถั่วพำอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน และตำรับทดลองที่ 7 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่ มีน้ำหนักจุกต่ำสุด คือ 70.0 กรัม เท่ากัน

น้ำหนักของก้านสัประด ซึ่งตัดที่ความยาว 10 เซนติเมตร พบว่า มีน้ำหนักก้านเฉลี่ยระหว่าง 29.5 - 40.0 กรัม โดยตำรับทดลองที่ 4 การใช้ถั่วพำอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ ตำรับทดลองที่ 6 การใช้ถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน และตำรับทดลองที่ 8 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน มีน้ำหนักก้านสูงสุด จำนวน 40.0 กรัม เท่ากัน ขณะที่ตำรับที่ 7 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับถั่วพำอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ มีน้ำหนักก้านสัประดต่ำสุด จำนวน 29.5 กรัม (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักจุก น้ำหนักก้านของสัประด (กรัม)

ตำรับการทดลอง		น้ำหนักจุก	น้ำหนักก้าน
ตำรับทดลองที่ 1	วิธีการควบคุม(ไม่ใส่ปุ๋ย)	80.0 b	30.0 b
ตำรับทดลองที่ 2	ปุ๋ย(ตามค่าความต้องการปุ๋ย)	70.0 c	30.0 b
ตำรับทดลองที่ 3	ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ (ไม่ใส่ปุ๋ย)	98.5 a	30.0 b
ตำรับทดลองที่ 4	ถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่	99.0 a	40.0 a
ตำรับทดลองที่ 5	ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	80.0 b	38.5 a
ตำรับทดลองที่ 6	ถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่ + ปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	70.0 c	40.0 a
ตำรับทดลองที่ 7	ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่	70.0 c	29.5 b
ตำรับทดลองที่ 8	ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	100.0 a	40.0 a
เฉลี่ย		83.44	34.75
cv		3.0 %	8.1 %

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งที่ตามด้วยอักษรเดียวกันแสดงว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยการวิเคราะห์แบบ DMRT

ผลผลิตสับปะรด

การทดลองครั้งนี้สามารถเก็บผลผลิตได้เพียง 1 ฤดูปลูกเท่านั้น มีผลผลิตระหว่าง 6,807.42 - 8,348.73 กิโลกรัมต่อไร่ โดยได้รับทดลองที่ 8 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน ให้ผลผลิตสูงสุดเฉลี่ย 8,348.73 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมาคือ ดำรับทดลองที่ 4 การใช้ถั่วพรีอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ ให้ผลผลิต 8,028.24 กิโลกรัมต่อไร่ ดำรับทดลองที่ 7 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับถั่วพรีอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ ดำรับทดลองที่ 5 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน ดำรับทดลองที่ 1 วิธีการควบคุม ดำรับทดลองที่ 2 การใส่ปูนตามค่าความต้องการปูน และดำรับทดลองที่ 3 การใส่ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ ให้ผลผลิตสับปะรดเฉลี่ยจำนวน 7,781.30 7,675.18 7,457.35 7,202.50 และ 7,164.15 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ส่วนดำรับทดลองที่ 6 การใช้ถั่วพรี 10 กิโลกรัมต่อไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมี $\frac{1}{2}$ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน มีขนาดของผลเล็กกว่าดำรับทดลองอื่น ทำให้ผลผลิตที่ได้ต่ำลงไปด้วย คือ มีผลผลิตเฉลี่ยจำนวน 6,807.42 กิโลกรัมต่อไร่ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ผลผลิตสับปะรด (กิโลกรัมต่อไร่)

ดำรับการทดลอง	ผลผลิต		
	ซ้ำที่ 1	ซ้ำที่ 2	เฉลี่ย
ดำรับทดลองที่ 1 วิธีการควบคุม(ไม่ใส่ปูน)	7,656.57	7,257.83	7,457.35 ab
ดำรับทดลองที่ 2 ปูน(ตามค่าความต้องการปูน)	7,350.36	7,054.65	7,202.50 ab
ดำรับทดลองที่ 3 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ (ไม่ใส่ปูน)	6,745.06	7,583.23	7,164.15 ab
ดำรับทดลองที่ 4 ถั่วพรี 10 กิโลกรัมต่อไร่	8,460.34	7,596.14	8,028.24 ab
ดำรับทดลองที่ 5 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	6,987.95	8,362.41	7,675.18 ab
ดำรับทดลองที่ 6 ถั่วพรี 10 กิโลกรัมต่อไร่ + ปุ๋ยเคมี $\frac{1}{2}$ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	6,423.13	7,191.71	6,807.42 b
ดำรับทดลองที่ 7 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ถั่วพรีอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่	8,237.30	7,325.30	7,781.30 ab
ดำรับทดลองที่ 8 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	8,105.06	8,592.39	8,348.73 a
เฉลี่ย	7,495.76	7,620.46	7,558.11

cv 7.6 %

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งที่ตามด้วยอักษรเดียวกันแสดงว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยการวิเคราะห์แบบ DMRT

ผลวิเคราะห์ตัวอย่างดินก่อนและหลังสิ้นสุดการทดลอง

ทำการเก็บตัวอย่างดินก่อนการทดลองที่ระดับความลึก 0 -15 เซนติเมตร เพื่อคำนวณหาอัตราปุ๋ยเคมีและปูนที่จะใช้ และวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหาร เป็นการเก็บครอบคลุมพื้นที่แปลงทั้งหมดรวมเป็น 1 ตัวอย่าง ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าดินมีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง 5.9 ปริมาณอินทรีย์วัตถุ 0.66 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ 38 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ปริมาณโพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ 120 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ปริมาณแคลเซียม 476 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม แมกนีเซียม 54 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และกำมะถัน 10 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และเมื่อเก็บผลผลิตสับปะรดแล้ว ทำการเก็บตัวอย่างดินหลังสิ้นสุดการทดลองโดยเก็บในทุกตำรับทดลอง พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงสมบัติของดิน ดังนี้

ปฏิกิริยาความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ก่อนการทดลอง มีค่า pH ของดิน 5.9 เมื่อสิ้นสุดการทดลองพบว่า ค่า pH ของดินมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ลดลงยกเว้นวิธีการใส่ปุ๋ยเคมีตามคำแนะนำ โดยมีค่า pH อยู่ระหว่าง 5.0 - 6.1 เฉลี่ยลดลงเหลือ 5.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง

ปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงดังนี้ คือ ตำรับทดลองที่ 8 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน ตำรับทดลองที่ 7 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่ และตำรับทดลองที่ 5 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน มีการสะสมอินทรีย์วัตถุในดินเพิ่มขึ้นจาก 0.66 เปอร์เซ็นต์เป็น 2.0 1.96 และ 1.02 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ สำหรับตำรับทดลองอื่น ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางลดลงคือมีปริมาณอินทรีย์วัตถุเหลือสะสมอยู่ในดินน้อยกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้อาจเนื่องจากสภาพของดินที่เป็นดินทรายการดูดซับธาตุอาหารพืชมีน้อย และการที่พืชมีการนำธาตุอาหารในดินไปใช้เพื่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิต ก็อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้มีอินทรีย์วัตถุเหลือสะสมอยู่ในดินน้อยลง

ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ ก่อนการทดลองมีจำนวน 38 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม หลังสิ้นสุดการทดลอง พบว่า มีการสะสมของฟอสฟอรัสอยู่ระหว่าง 13 - 62 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม โดยตำรับทดลองที่ 7 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่ มีการสะสมของฟอสฟอรัสอยู่ในดินสูงสุด 62 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม โดยภาพรวมตลอดการทดลอง พบว่ามีปริมาณฟอสฟอรัสเหลือสะสมในดินเฉลี่ย 37 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ลดลงเล็กน้อยจากก่อนการทดลอง

ปริมาณโพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ ก่อนการทดลองมีปริมาณโพแทสเซียมจำนวน 120 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม เมื่อสิ้นสุดการทดลอง พบว่ามีปริมาณโพแทสเซียมสะสมอยู่ในดินเพิ่มสูงขึ้นในทุกตำรับทดลอง โดยตำรับทดลองที่ 7 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่ มีปริมาณโพแทสเซียมสะสมอยู่ในดินสูงถึง 260 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ขณะที่ตำรับทดลองที่ 4 การใช้ถั่วพำอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ มีการสะสมของโพแทสเซียมเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 120 มิลลิกรัมต่อ

กิโลกรัม เพิ่มขึ้นเป็น 125 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม เท่านั้น ส่วนต่อการทดลองอื่นๆ มีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก

ปริมาณแคลเซียม ก่อนการทดลองมีปริมาณแคลเซียมในดิน 476 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม หลังสิ้นสุดการทดลองพบว่า มีแนวโน้มลดลงทุกต่อการทดลอง ยกเว้นต่อการทดลองที่ 5 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน มีปริมาณแคลเซียมเหลือสะสมอยู่ 507 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม โดยรวมแล้วมีปริมาณแคลเซียมลดลง เหลือสะสมอยู่ในดินเฉลี่ย 337 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

ปริมาณแมกนีเซียม มีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนักในแต่ละต่อการทดลอง โดยก่อนการทดลองมีปริมาณแมกนีเซียมในดิน 54 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และเมื่อสิ้นสุดการทดลองมีค่าเฉลี่ยเหลือสะสมอยู่ในดิน 55 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

ปริมาณกำมะถัน พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทางลดลงทุกต่อการทดลอง กล่าวคือ ก่อนการทดลองมีปริมาณกำมะถัน 10 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม เมื่อสิ้นสุดการทดลองพบว่า มีปริมาณกำมะถันสะสมอยู่ในดินเฉลี่ย 4 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ผลวิเคราะห์ตัวอย่างดินก่อนและหลังสิ้นสุดการทดลอง

ต่อการทดลอง	pH	OM %	Extractable(mg/kg)				
			P	K	Ca	Mg	S
ก่อนการทดลอง	5.9	0.66	38	120	476	54	10
หลังการทดลอง							
ตำบลที่ 1 วิธีการควบคุม(ไม่ใส่ปุ๋ย)	5.4	0.55	38	225	288	54	5
ตำบลที่ 2 ปุ๋ย(ตามค่าความต้องการปุ๋ย)	5.2	0.48	46	180	286	62	4
ตำบลที่ 3 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ(ไม่ใส่ปุ๋ย)	6.1	0.47	37	160	363	96	5
ตำบลที่ 4 ถั่วพรี 10 กิโลกรัม/ไร่	5.3	0.46	29	125	293	34	5
ตำบลที่ 5 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ(ตามค่าวิเคราะห์ดิน)	5.1	1.02	27	155	507	59	4
ตำบลที่ 6 ถั่วพรี 10 กิโลกรัม/ไร่ + ปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำ	5.0	0.55	13	135	180	24	3
ตำบลที่ 7 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ถั่วพรี 10 กิโลกรัม/ไร่	5.3	1.96	62	260	438	67	3
ตำบลที่ 8 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ	5.3	2.0	45	150	339	47	4
เฉลี่ย	5.3	0.94	37	174	337	55	4

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการปลูกสับปะรด พบว่า ตำรับทดลองที่ 8 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน มีรายได้สุทธิมากกว่าตำรับทดลองอื่น ๆ คือ มีรายได้สุทธิจำนวน 5,644.87 บาทต่อไร่ รองลงมาคือ ตำรับทดลองที่ 4 การใช้ถั่วพำอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ ตำรับทดลองที่ 7 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่ ตำรับทดลองที่ 1 วิธีการควบคุม และตำรับทดลองที่ 5 การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน มีรายได้สุทธิเฉลี่ย 4,943.65 4,290.30 4,166.42 และ 3,997.00 บาทต่อไร่ ตามลำดับสำหรับการจัดการดินในตำรับทดลองอื่น ๆ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าความต้องการปุ๋ย การใช้ปุ๋ยพืชสดร่วมกับปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน มีรายได้สุทธิระหว่าง 1,765.42 - 2,599.30 บาท สำหรับตำรับทดลองที่ 6 การใช้ถั่วพำ 10 กิโลกรัมต่อไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมี $\frac{1}{2}$ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน มีรายได้สุทธิต่ำสุด 1,384.60 บาทต่อไร่ เนื่องจากมีค่าลงทุนเกี่ยวกับค่าแรง การเตรียมดิน แต่ผลผลิตที่ได้ต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับตำรับทดลองอื่น ๆ ทำให้รายได้สุทธิเหลือเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการปลูกสับปะรด

ตำรับการทดลอง	ผลผลิต กก./ไร่	รายได้	หน่วย : บาทต่อไร่	
			ต้นทุน รวม	รายได้ สุทธิ
ตำรับที่ 1 วิธีการควบคุม(ไม่ใส่ปุ๋ย)	7,457.35	18,643.37	14,476.95	4,166.42
ตำรับที่ 2 ปุ๋ย(ตามค่าความต้องการปุ๋ย)	7,202.50	18,006.25	15,406.95	2,599.30
ตำรับที่ 3 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ (ไม่ใส่ปุ๋ย)	7,164.15	17,910.37	16,144.95	1,765.42
ตำรับที่ 4 ถั่วพำอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่	8,024.24	20,070.06	15,126.95	4,943.65
ตำรับที่ 5 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ ตามค่าวิเคราะห์ดิน	7675.18	19,187.95	15,190.95	3,997.00
ตำรับที่ 6 ถั่วพำ10 กิโลกรัมต่อไร่ + ปุ๋ยเคมี $\frac{1}{2}$ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	6,807.42	17,018.55	15,633.95	1,384.60
ตำรับที่ 7 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ถั่วพำอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่	7,781.30	19,453.25	15,162.95	4,290.30
ตำรับที่ 8 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ + ปุ๋ยเคมีอัตรา แนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน	8,348.73	20,876.82	15,226.95	5,644.87

สรุปผลการทดลอง

การจัดการดินที่เหมาะสมเพื่อปลูกสับปะรดทำการทดลองในกลุ่มชุดดินที่ 44 ชุดดินจันทิก พื้นที่แปลงของเกษตรกรในพื้นที่โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ระยะเวลาดำเนินการรวม 3 ปี สรุปได้ว่า การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน เป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด สับปะรดมีการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตสูงสุดจำนวน 8,348.73 กิโลกรัมต่อไร่ และมีรายได้สุทธิเฉลี่ยสูงสุดเป็นเงิน 5,644.87 บาทต่อไร่ ส่วนการใช้ถั่วพรี 10 กิโลกรัมต่อไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมี $\frac{1}{2}$ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน ให้ผลผลิตสับปะรดต่ำสุด จำนวน 6,807.42 กิโลกรัมต่อไร่ และมีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่ำสุด 1,384.60 บาทต่อไร่ เนื่องจากมีค่าลงทุนเพิ่มเกี่ยวกับการเตรียมดิน การปลูกพืชปุ๋ยสดและการดูแลรักษา แต่มีขนาดของผลเล็กกว่า ทำให้ผลผลิตที่ได้ต่ำสุด ส่วนการใช้ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน จะช่วยให้เกษตรกรประหยัดค่าใช้จ่ายในส่วนของปุ๋ยเคมีลง มีการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่พอดีกับความต้องการของพืช โดยรวมแล้วจะเห็นว่าการทดลองนี้เกษตรกรมีรายได้สุทธิเหลือค่อนข้างน้อย ซึ่งในการดำเนินงาน มีปัจจัยหลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ปลูกในช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสม ช้ำกว่าเกษตรกร หน่อพันธุ์สับปะรดหาได้ยาก ทำให้มีราคาแพงกว่าปกติ นอกจากนี้ราคาผลผลิตมีความแปรปรวนสูงตลอดเวลาและช่วงการเก็บเกี่ยวผลผลิตสับปะรดจากการทดลองในเวลานั้นเป็นช่วงที่ราคาผลผลิตสับปะรดตกลงอย่างรวดเร็ว จากเดิมราคา 4 บาทเศษ ลงมาอยู่ที่ราคาประมาณ 2.50 บาท เท่านั้น การปลูกในช่วงเวลาปกติจะทำให้หาหน่อพันธุ์ได้ง่ายในพื้นที่และราคาไม่แพง เกษตรกรไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการขนส่งเพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงสมบัติของดินพบว่า ปริมาณอินทรีย์วัตถุลดลงยกเว้นวิธีการที่มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยพืชสดจากถั่วพรี และปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยภาพรวมจากการทดลองปริมาณอินทรีย์วัตถุเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลอง 0.66 เปอร์เซ็นต์ เพิ่มเป็น 0.94 เปอร์เซ็นต์ สำหรับความเป็นกรดเป็นด่างของดิน พบว่า ดินเป็นกรดเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลอง คือ มีค่า pH จาก 5.9 ลดลงเหลือ 5.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ส่วนปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ โพแทสเซียม แคลเซียม แมกนีเซียม และกำมะถัน มีค่าเฉลี่ยเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยจากก่อนการทดลอง

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาที่ดิน. 2541. รายงานการจัดการทรัพยากรดินเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจตามกลุ่มชุดดิน เล่ม 2 ดินบนที่ดอน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. หน้า 264 - 274
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2547. สารเร่ง พด.2 สำหรับผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ใน ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ทางการเกษตรของกรมพัฒนาที่ดิน. กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- เกตุอร ทองเครือ. 2536. การปลูกสับปะรด. คำแนะนำที่ 37 กรมส่งเสริมการเกษตร
- คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการและจัดทำเอกสารอนุรักษ์ดินและน้ำและการจัดการดิน. 2540. พืชตระกูลถั่วเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน. กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 109 หน้า
- ชุมพล คนศิลป์ และประพัฒน์ พวงวรินทร์. 2532. การปลูกพืชปุ๋ยสด ใน คู่มือการจัดการพืชเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ. กองอนุรักษ์ดินและน้ำ กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. หน้า 67 - 72
- วินัส เจริญรุ่งรัตน์ บุญณรงค์ ธาณิรัตน์ ทรวงวุฒิ ศรีเสน และเสรี จาตุรงค์กุล. 2535. เอกสารวิชาการ เรื่อง ดินเสื่อมโทรมและการปรับปรุงดิน. กองอนุรักษ์ดินและน้ำ กรมพัฒนาที่ดิน. เอกสารโรเนียว 16 หน้า

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 การประเมินค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนในการปลูกสับปะรด กลุ่มชุดดินที่ 44
จังหวัดเพชรบุรี ตำบลที่ 1 วิธีการควบคุม

รายการค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายผันแปร (บาท)	หมายเหตุ
1. การเตรียมดิน		
1.1 เตรียมดินและปลูกพืชปุ๋ยสด	-	
1.2 ไถกลบพืชปุ๋ยสด	-	
1.3 เตรียมดินปลูกสับปะรด	200	
2. การปลูก		
2.1 ปลูกสับปะรด	964.25	ค่าจ้างปลูก1,000 หน่อ /125 บาท
3. การดูแลรักษา		
3.1 ใส่ปุ๋ยเคมี	-	
3.2 ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ 3 ครั้ง	300	
3.3 ฉีดพ่นสารปราบวัชพืช 1 ครั้ง	200	
3.4 กำจัดวัชพืชด้วยแรงงาน	1,500	อัตราค่าจ้างวันละ 150 บาท
3.5 บังคับออกดอก	300	
4. การเก็บเกี่ยว	450	
5. ค่าวัสดุ		
5.1 พันธุ์สับปะรด	9,642.50	ราคา 1.25 บาท/หน่อ
พืชปุ๋ยสด (ถั่วพราง)	-	
5.2 ปุ๋ยเคมี		
สูตร..46-0-0...	55.2	6 กิโลกรัม ๆ ละ 9.20 บาท
สูตร.....		
5.3 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ	-	
5.4 สารปราบวัชพืช	385	
5.5 สารบังคับออกดอก	200	
5.6 น้ำยาชุบหน่อ	280	
5.7 ปูนโดโลไมต์	-	
รวมค่าใช้จ่ายผันแปร	14,476.95	
ผลผลิต (กิโลกรัมต่อไร่)	7,457.35	
ราคา(บาทต่อกิโลกรัม)	2.50	
มูลค่าผลผลิต(บาท)	18,643.37	
ผลตอบแทนเบื้องต้น	4,166.42	

ตารางผนวกที่ 2 การประเมินค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนในการปลูกสับปะรด กลุ่มชุดดินที่ 44
จังหวัดเพชรบุรี ตำบลที่ 2 ปูน(ตามค่าความต้องการปูน)

รายการค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายผันแปร (บาท)	หมายเหตุ
1. การเตรียมดิน		
1.1 เตรียมดินและปลูกพืชปุ๋ยสด	-	
1.2 ไถกลบพืชปุ๋ยสด	-	
1.3 เตรียมดินปลูกสับปะรด	200	
1.4 หว่านปูน	150	
2. การปลูก		
2.1 ปลูกสับปะรด	964.25	ค่าจ้างปลูก 1,000 หน่อ /125 บาท
3. การดูแลรักษา		
3.1 ใส่ปุ๋ยเคมี	-	
3.2 ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ 3 ครั้ง	300	
3.3 ฉีดพ่นสารปราบวัชพืช 1 ครั้ง	200	
3.4 กำจัดวัชพืชด้วยแรงงาน	1,500	อัตราค่าจ้างวันละ 150 บาท
3.5 บังคับออกดอก	300	
4. การเก็บเกี่ยว	450	
5. ค่าวัสดุ		
5.1 พันธุ์สับปะรด	9,642.50	ราคา 1.25 บาท/หน่อ
พืชปุ๋ยสด (ถั่วพราง)	-	
5.2 ปุ๋ยเคมี		
สูตร..46-0-0...	55.2	6 กิโลกรัม ๆ ละ 9.20 บาท
สูตร.....		
5.3 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ	-	
5.4 สารปราบวัชพืช	385	
5.5 สารบังคับออกดอก	200	
5.6 น้ำยาชุบหน่อ	280	
5.7 ปูนโดโลไมต์	780	312 กิโลกรัม ๆ ละ 2.5 บาท
รวมค่าใช้จ่ายผันแปร	15,406.95	
ผลผลิต (กิโลกรัมต่อไร่)	7,202.50	
ราคา(บาทต่อกิโลกรัม)	2.50	
มูลค่าผลผลิต(บาท)	18,006.25	
ผลตอบแทนเบื้องต้น	2,599.00	

ตารางผนวกที่ 3 การประเมินค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนในการปลูกสับปะรด กลุ่มชุดดินที่ 44
จังหวัดเพชรบุรี ตำบลที่ 3 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำ(ไม่ใส่ปูน)

รายการค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายผันแปร (บาท)	หมายเหตุ
1. การเตรียมดิน		
1.1 เตรียมดินและปลูกพืชปุ๋ยสด	-	
1.2 ไถกลบพืชปุ๋ยสด	-	
1.3 เตรียมดินปลูกสับปะรด	200	
2. การปลูก		
2.1 ปลูกสับปะรด	964.25	ค่าจ้างปลูก 1,000 หน่อ /125 บาท
3. การดูแลรักษา		
3.1 ใส่ปุ๋ยเคมี	300	
3.2 ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ 3 ครั้ง	300	
3.3 ฉีดพ่นสารปราบวัชพืช 1 ครั้ง	200	
3.4 กำจัดวัชพืชด้วยแรงงาน	1,500	อัตราค่าจ้างวันละ 150 บาท
3.5 บังคับออกดอก	300	
4. การเก็บเกี่ยว	450	
5. ค่าวัสดุ		
5.1 พันธุ์สับปะรด	9,642.50	ราคา 1.25 บาท/หน่อ
พืชปุ๋ยสด (ถั่วพราง)	-	
5.2 ปุ๋ยเคมี		
สูตร..46-0-0...	55.2	6 กิโลกรัม ๆ ละ 9.20 บาท
สูตร 13-13-21	1,368	120 กิโลกรัม ๆ ละ 11.40 บาท
5.3 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ	-	
5.4 สารปราบวัชพืช	385	
5.5 สารบังคับออกดอก	200	
5.6 น้ำยาชุบหน่อ	280	
5.7 ปูนโดโลไมต์	-	
รวมค่าใช้จ่ายผันแปร	16,144.95	
ผลผลิต (กิโลกรัมต่อไร่)	7,164.15	
ราคา(บาทต่อกิโลกรัม)	2.50	
มูลค่าผลผลิต(บาท)	17,910.37	
ผลตอบแทนเบื้องต้น	1,765.42	

ตารางผนวกที่ 4 การประเมินค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนในการปลูกสับปะรด กลุ่มชุดดินที่ 44
จังหวัดเพชรบุรี ตำบลที่ 4 ถั่วพั่ว 10 กิโลกรัมต่อไร่

รายการค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายผันแปร (บาท)	หมายเหตุ
1. การเตรียมดิน		
1.1 เตรียมดินและปลูกพืชปุ๋ยสด	200	
1.2 ไถกลบพืชปุ๋ยสด	200	
1.3 เตรียมดินปลูกสับปะรด	200	
2. การปลูก		
2.1 ปลูกสับปะรด	964.25	ค่าจ้างปลูก 1,000 หน่อ /125 บาท
3. การดูแลรักษา		
3.1 ใส่ปุ๋ยเคมี	-	
3.2 ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ 3 ครั้ง	300	
3.3 ฉีดพ่นสารปราบวัชพืช 1 ครั้ง	200	
3.4 กำจัดวัชพืชด้วยแรงงาน	1,500	อัตราค่าจ้างวันละ 150 บาท
3.5 บังคับออกดอก	300	
4. การเก็บเกี่ยว	450	
5. ค่าวัสดุ		
5.1 พันธุ์สับปะรด	9,642.50	ราคา 1.25 บาท/หน่อ
พืชปุ๋ยสด (ถั่วพั่ว)	250	10 กิโลกรัม ๆ ละ 25 บาท
5.2 ปุ๋ยเคมี		
สูตร..46-0-0...	55.2	6 กิโลกรัม ๆ ละ 9.20 บาท
สูตร.....		
5.3 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ	-	
5.4 สารปราบวัชพืช	385	
5.5 สารบังคับออกดอก	200	
5.6 น้ำยาชุบหน่อ	280	
5.7 ปูนโดโลไมต์	-	
รวมค่าใช้จ่ายผันแปร	15,126.95	
ผลผลิต (กิโลกรัมต่อไร่)	8,028.24	
ราคา(บาทต่อกิโลกรัม)	2.50	
มูลค่าผลผลิต(บาท)	20,070.06	
ผลตอบแทนเบื้องต้น	4,943.65	

ตารางผนวกที่ 5 การประเมินค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนในการปลูกสับปะรด กลุ่มชุดดินที่ 44
จังหวัดเพชรบุรี ตำบลที่ 5 ปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน

รายการค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายผันแปร (บาท)	หมายเหตุ
1. การเตรียมดิน		
1.1 เตรียมดินและปลูกพืชปุ๋ยสด	-	
1.2 ไถกลบพืชปุ๋ยสด	-	
1.3 เตรียมดินปลูกสับปะรด	200	
2. การปลูก		
2.1 ปลูกสับปะรด	964.25	ค่าจ้างปลูก 1,000 หน่อ /125 บาท
3. การดูแลรักษา		
3.1 ใส่ปุ๋ยเคมี	300	
3.2 ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ 3 ครั้ง	300	
3.3 ฉีดพ่นสารปราบวัชพืช 1 ครั้ง	200	
3.4 กำจัดวัชพืชด้วยแรงงาน	1,500	อัตราค่าจ้างวันละ 150 บาท
3.5 บังคับออกดอก	300	
4. การเก็บเกี่ยว	450	
5. ค่าวัสดุ		
5.1 พันธุ์สับปะรด	9,642.50	ราคา 1.25 บาท/หน่อ
พืชปุ๋ยสด (ถั่วพราง)	-	
5.2 ปุ๋ยเคมี		
สูตร..46-0-0...	469.20	51 กิโลกรัม ๆ ละ 9.20 บาท
สูตร.....		
5.3 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ	-	
5.4 สารปราบวัชพืช	385	
5.5 สารบังคับออกดอก	200	
5.6 น้ำยาชุบหน่อ	280	
5.7 ปูนโดโลไมต์	-	
รวมค่าใช้จ่ายผันแปร	15,190.95	
ผลผลิต (กิโลกรัมต่อไร่)	7,675.18	
ราคา(บาทต่อกิโลกรัม)	2.50	
มูลค่าผลผลิต(บาท)	19,187.95	
ผลตอบแทนเบื้องต้น	3,997.00	

ตารางผนวกที่ 6 การประเมินค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนในการปลูกสับปะรด กลุ่มชุดดินที่ 44

จังหวัดเพชรบุรี ตำบลที่ 6 ถั่วพาร่วมกับปุ๋ยเคมี ½ อัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน

รายการค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายผันแปร (บาท)	หมายเหตุ
1. การเตรียมดิน		
1.1 เตรียมดินและปลูกพืชปุ๋ยสด	200	
1.2 ไถกลบพืชปุ๋ยสด	200	
1.3 เตรียมดินปลูกสับปะรด	200	
2. การปลูก		
2.1 ปลูกสับปะรด	964.25	ค่าจ้างปลูก 1,000 หน่อ /125 บาท
3. การดูแลรักษา		
3.1 ใส่ปุ๋ยเคมี	300	
3.2 ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ 3 ครั้ง	300	
3.3 ฉีดพ่นสารปราบวัชพืช 1 ครั้ง	200	
3.4 กำจัดวัชพืชด้วยแรงงาน	1,500	อัตราค่าจ้างวันละ 150 บาท
3.5 บังคับออกดอก	300	
4. การเก็บเกี่ยว	450	
5. ค่าวัสดุ		
5.1 พันธุ์สับปะรด	9,642.50	ราคา 1.25 บาท/หน่อ
พืชปุ๋ยสด (ถั่วพาร่วม)	250	10 กิโลกรัม ๆ ละ 25 บาท
5.2 ปุ๋ยเคมี		
สูตร..46-0-0...	262.20	28.50 กิโลกรัม ๆ ละ 9.20 บาท
สูตร.....		
5.3 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ	-	
5.4 สารปราบวัชพืช	385	
5.5 สารบังคับออกดอก	200	
5.6 น้ำยาชุบหน่อ	280	
5.7 ปูนโดโลไมต์	-	
รวมค่าใช้จ่ายผันแปร	15,633.95	
ผลผลิต (กิโลกรัมต่อไร่)	6,807.42	
ราคา(บาทต่อกิโลกรัม)	2.50	
มูลค่าผลผลิต(บาท)	17,018.55	
ผลตอบแทนเบื้องต้น	1,384.60	

ตารางผนวกที่ 7 การประเมินค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนในการปลูกสับปะรด กลุ่มชุดดินที่ 44
จังหวัดเพชรบุรี ตำบลที่ 7 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับถั่วพราง 10 กิโลกรัมต่อไร่

รายการค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายผันแปร (บาท)	หมายเหตุ
1. การเตรียมดิน		
1.1 เตรียมดินและปลูกพืชปุ๋ยสด	200	
1.2 ไถกลบพืชปุ๋ยสด	200	
1.3 เตรียมดินปลูกสับปะรด	200	
2. การปลูก		
2.1 ปลูกสับปะรด	964.25	ค่าจ้างปลูก 1,000 หน่อ /125 บาท
3. การดูแลรักษา		
3.1 ใส่ปุ๋ยเคมี		
3.2 ฉีดพ่นปุ๋ยอินทรีย์น้ำ	300	
3.3 ฉีดพ่นสารปราบวัชพืช 1 ครั้ง	200	
3.4 กำจัดวัชพืชด้วยแรงงาน	1,500	อัตราค่าจ้างวันละ 150 บาท
3.5 บังคับออกดอก	300	
4. การเก็บเกี่ยว	450	
5. ค่าวัสดุ		
5.1 พันธุ์สับปะรด	9,642.50	ราคา 1.25 บาท/หน่อ
พืชปุ๋ยสด (ถั่วพราง)	250	10 กิโลกรัม ๆ ละ 25 บาท
5.2 ปุ๋ยเคมี		
สูตร..46-0-0...	55.2	6 กิโลกรัม ๆ ละ 9.20 บาท
สูตร.....		
5.3 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ	36	1.8 ลิตร ๆ ละ 20 บาท
5.4 สารปราบวัชพืช	320	
5.5 สารบังคับออกดอก	200	
5.6 น้ำยาชุบหน่อ	280	
5.7 ปูนโดโลไมต์	-	
รวมค่าใช้จ่ายผันแปร	15,162.95	
ผลผลิต (กิโลกรัมต่อไร่)	7,781.30	
ราคา(บาทต่อกิโลกรัม)	2.50	
มูลค่าผลผลิต(บาท)	19,453.25	
ผลตอบแทนเบื้องต้น	4,290.30	

ตารางผนวกที่ 8 การประเมินค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนในการปลูกสับปะรด กลุ่มชุดดินที่ 44
จังหวัดเพชรบุรี ตำบลที่ 8 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำร่วมกับปุ๋ยเคมีอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน

รายการค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายผันแปร (บาท)	หมายเหตุ
1. การเตรียมดิน		
1.1 เตรียมดินและปลูกพืชปุ๋ยสด	-	
1.2 ไถกลบพืชปุ๋ยสด	-	
1.3 เตรียมดินปลูกสับปะรด	200	
2. การปลูก		
2.1 ปลูกสับปะรด	964.25	ค่าจ้างปลูก 1,000 หน่อ /125 บาท
3. การดูแลรักษา		
3.1 ใส่ปุ๋ยเคมี	300	
3.2 ฉีดพ่นปุ๋ยอินทรีย์น้ำ	300	
3.3 ฉีดพ่นสารปราบวัชพืช 1 ครั้ง	200	
3.4 กำจัดวัชพืชด้วยแรงงาน	1,500	อัตราค่าจ้างวันละ 150 บาท
3.5 บังคับออกดอก	300	
4. การเก็บเกี่ยว	450	
5. ค่าวัสดุ		
5.1 พันธุ์สับปะรด	9,642.50	ราคา 1.25 บาท/หน่อ
พืชปุ๋ยสด (ถั่วพราง)	-	
5.2 ปุ๋ยเคมี		
สูตร..46-0-0...	469.20	51 กิโลกรัม ๆ ละ 9.20 บาท
สูตร.....		
5.3 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ	36	1.8 ลิตร ๆ ละ 20 บาท
5.4 สารปราบวัชพืช	320	
5.5 สารบังคับออกดอก	200	
5.6 น้ำยาชุบหน่อ	280	
5.7 ปูนโดโลไมต์	-	
รวมค่าใช้จ่ายผันแปร	15,226.95	
ผลผลิต (กิโลกรัมต่อไร่)	8,348.73	
ราคา(บาทต่อกิโลกรัม)	2.50	
มูลค่าผลผลิต(บาท)	20,871.82	
ผลตอบแทนเบื้องต้น	5,644.87	

ตารางผนวกที่ 9 ค่าวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารในใบสับปะรด

ตัวอย่างที่	N(%)	P(%)	K(%)	Fe (mg/kg)	Zn(mg/kg)
1	1.03	0.10	1.08	111	5
2	1.11	0.09	0.88	135	5
เฉลี่ย	1.07	0.10	0.98	123	5

ที่มา : สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ตารางผนวกที่ 10 ค่าวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารของถั่วพราง

ชนิดพืช	N (%)	P (%)	K (%)
ถั่วพราง	2.280	0.220	1.540

ที่มา : สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ตารางผนวกที่ 11 ค่าวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารของปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ชนิด	ปริมาณ
pH	3.29
EC	8.48 dS/m
N	0.11 %
P ₂ O ₅	0.03 %
K ₂ O	0.27 %
CaO	0.08 %
MgO	0.06 %
S	0.04 %
Auxin	4.27 mg/l
Gibberelin	128.93 mg/l
Cytokinin	11.28 mg/l
Humic acid	0.83 %

ที่มา : สำนักเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ตารางผนวกที่ 12 มาตรฐานสับปะรดสำหรับบริโภคของประเทศไทย
เฉพาะเรื่องขนาดของผล ชนิดไม่มีจุด (กรัม)

ขนาด	น้ำหนักผลเฉลี่ย($\pm 12\%$)
1(A)	2,280
2(B)	1,910
3(C)	1,580
4(D)	1,330
5(E)	1,160
6(F)	1,000
7(G)	830
8(H)	660
9(I)	500
10(J)	330

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร

แบบ วจ-3
แบบฟอร์มรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ทะเบียนวิจัย 47 49 04 26 40000 138 201 03 11

ชื่อชุดโครงการ/โครงการวิจัย การจัดการดินที่เหมาะสมเพื่อปลูกสับปะรดในกลุ่มชุดดินที่ 44

ผู้รับผิดชอบ นางอโนชา เทพสุภรณ์กุล

กอง/สำนัก/เขต สำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

ผู้ร่วมดำเนินการ นายโสฬส แซ่ลิ้ม สำนักเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน

เริ่มต้นเดือน ตุลาคม พ.ศ.2546 สิ้นสุดเดือน กันยายน พ.ศ.2549

รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 36 เดือน

สถานที่ดำเนินการ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มชุดดิน 44 ชุดดินจันทึก

ชนิดพืช สับปะรด

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งสิ้น

ปีงบประมาณ	งบบุคลากร	งบดำเนินงาน	รวม
2547	-	180,000	180,000
2548	-	114,000	114,000
2549	-	90,000	90,000
รวม	-	384,000	384,000

แหล่งงบประมาณที่ใช้ งบประมาณของกรมฯ

พร้อมนี้ได้แนบรายละเอียดประกอบตามแบบฟอร์มที่กำหนดมาแล้ว

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ประธานคณะกรรมการการกลั่นกรองผลงานวิชาการของหน่วยงานต้นสังกัด

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

